

Інформація про роботу Миколаївської обласної ради профспілок
щодо здійснення захисту трудових прав
членів профспілок за 2014 рік

Миколаївською обласною радою профспілок (далі - облпрофрада) постійно здійснюється громадський контроль за дотриманням законодавства у сфері зайнятості, оплати праці, охорони праці на підприємствах, в установах, організаціях області, які перебувають у сфері впливу профспілок.

У цілому, протягом 2014 року фахівцями облпрофради (окремо або разом із соціальними партнерами) з метою перевірки та надання консультативно-методичної допомоги відвідано близько 60 підприємств, установ, організацій різних галузей, в т.ч. машинобудування, суднобудування, автотранспорту, культури, АПК.

Профспілками постійно відслідковується (з періодичним відвідуванням) стан та динаміка соціально-трудових відносин на підприємствах, включених до створеного облпрофрадою реєстру потенційно конфліктогенних підприємств (де виявлено порушення законодавства з питань оплати праці, зайнятості, колективного регулювання, прав профспілок).

З метою оперативного моніторингу ситуації та виявлення проблемних моментів із дотримання роботодавцями трудового законодавства на підприємствах та у галузях економіки області в облпрофраді практикується закріплення працівників апарату за членськими організаціями – обласними галузевими та первинними профспілковими організаціями.

На початку 2014 року однією з поширених причин утворення заборгованості із заробітної плати на ряді підприємств (ТОВ «Миколаївзеленгосп», Миколаївська філія ДП «НДІпроектреконструкція» та ін.) стала затримка у казначействі коштів за виконані на замовлення державних органів та органів місцевого самоврядування роботи. Завдяки неодноразовому направленню обласними організаціями профспілок листів-звернень Головному управлінню Державної казначейської служби України у Миколаївській області з проханням прискорити перерахування цих коштів та інших спільних з органами влади дій зазначену проблему було врегульовано.

Для відстоювання порушених прав працівників у галузі оплати праці використовувався механізм колективного трудового спору. Усі спори були ініційовані профспілками.

У зв'язку з погіршенням фінансового стану ДП «Миколаївський облавтодор» та зростанням заборгованості із виплати заробітної плати, 3 квітня 2014 року за підписами 49 працівників підприємства, у т.ч. представників його районних філій, було направлено колективний лист до Державного агентства автомобільних доріг України щодо необхідності фінансування підприємства для виплати зарплати та стабілізації роботи. У зв'язку з невирішенням питання погашення боргів із заробітної плати працівникам дорожніх підприємств по всій державі, в т.ч. в Миколаївській області, у серпні 2014 року об'єднаною профорганізацією підтримано рішення Профспілки працівників автотранспорту та шляхового господарства України про вступ в колективний трудовий спір з

Кабінетом Міністрів України. Зазначений трудовий спір зареєстровано з 23.09.2014.

У зв'язку зі зменшенням виробничого навантаження у жовтні 2014 року профспілковий комітет ДП ДАК “Хліб України” “Миколаївський портовий елеватор” ініціював вступ до колективного трудового спору. У ході підготовки документів, необхідних для реєстрації спору, вимогу працівників щодо забезпечення підприємства необхідним обсягом робіт було задоволено.

Крім того, за ініціативою профспілкового комітету ТОВ «Південний тандем» у зв'язку із наявністю заборгованості із заробітної плати на підприємстві у серпні 2014 року було прийнято рішення щодо вступу в колективний трудовий спір. У ході підготовки документів до реєстрації спору наявна заборгованість із заробітної плати була оперативно виплачена.

Протягом звітного року на розгляді в області перебувало 3 колективні трудові спори, 2 з яких знято з реєстрації: з 31.03.2014 – на ПрАТ «Миколаївський машинобудівний завод» у зв'язку із звільненням з роботи більш як двох третин найманих працівників; з 16.05.2014 – на ДП «Суднобудівний завод ім.61 комунара» у зв'язку з вирішенням спору і виплатою заборгованої заробітної плати у розмірі понад 18 млн.грн. На сьогодні на розгляді перебуває колективний трудовий спір на КП «Міжнародний аеропорт Миколаїв» з вимогами працівників погасити заборгованість із заробітної плати та забезпечити своєчасну виплату поточної зарплати, зареєстрований з 26.05.2014.

Спеціалістами облпрофради проводиться активна інформаційно-роз'яснювальна робота з громадськістю щодо переваг легальної зайнятості. Зокрема, 5 лютого 2014 року Миколаївською обласною радою профспілок було організовано «круглий стіл» на тему: «Нетипова зайнятість: переваги і загрози».

Темі соціального захисту працівників при масових звільненнях з ініціативи роботодавця було присвячено двадцять сьоме заняття громадського Університету правових знань (організованого спільно з відділення НСПП в Миколаївській області), проведене для профактиву 23 вересня 2014 року. До участі у занятті був залучений представник Центрального районного центру зайнятості м. Миколаєва.

Також, у серпні-вересні 2014 року відбувся цикл семінарів, організований Центральним РЦЗ м. Миколаєва для представників адміністрацій та профспілкових комітетів підприємств м. Миколаєва, на тему: “Заходи щодо запобігання необґрунтованим звільненням та заходи соціального захисту працівників, що підлягають звільненню. Порядок реєстрації звільнених працівників в державній службі зайнятості та надання їм допомоги по безробіттю”.

21 жовтня 2014 року завідувачем відділу з соціально-економічних питань облпрофради з темою: «Нетипова» зайнятість: основні форми та особливості застосування в Україні» взято участь у тематичному семінарі з актуальних питань у сфері праці та зайнятості, організованому департаментом соціального захисту населення Миколаївської облдержадміністрації для представників управлінь соціального захисту населення та підприємців.

На допомогу профспілковому активу у 2014 році були розповсюджені сформовані фахівцями облпрофради «Рекомендації щодо дій профспілкових організацій в умовах застосування роботодавцями нестандартних форм зайнятості», «Соціальний захист працівників при масовому вивільненні з ініціативи роботодавця».

У рамках поєднання громадського контролю профспілок із державним наглядом за дотриманням законодавства про працю, на виконання укладених на рівні області Угод про співпрацю, здійснювалися спільні відвідування підприємств представниками профспілок та державних органів.

Так, протягом 2014 року тривало спільне вивчення фахівцями облпрофради та відділення НСПП у Миколаївській області стану соціально-трудових відносин на підприємствах: ПАТ «Миколаївський завод мастильного та фільтруючого обладнання», ПАТ «Миколаївський трансформаторний завод «Інгул», ПАТ «Миколаївський комбінат хлібопродуктів», Державне Південне виробничо-технічне підприємство, ДП «Миколаївський облавтодор» та ін. Спільно з фахівцями департаменту праці та соціального захисту населення Миколаївської міської ради здійснено перевірки ТОВ «Обласний земельно-кадастровий центр» та ДП «Миколаївський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою».

В рамках реагування на інформацію, надану ТДІЗПП у Миколаївській області щодо виявлених на ТОВ «Завод «Океан» порушень трудового законодавства, облпрофрадою у вересні 2014 року було заплановане здійснення громадського контролю на цьому підприємстві. Однак до перевірки фахівці облпрофради не були допущені адміністрацією підприємства, незважаючи на тривалі переговори.

Протягом звітного періоду застосування цивільно-правових угод за наявності ознак трудових відносин виявлено профспілками на новоствореному ТОВ «Океан», що діє на території ПАТ «Миколаївський суднобудівний завод «Океан». Така практика також наявна на окремих підприємствах суднобудування, машинобудування, АПК, будівництва, енергетики.

У рамках правороз'яснювальних та правозахисних заходів, протягом 2014 року фахівцями облпрофради проводилась робота з письмовими та усними зверненнями членів профспілок первинних профорганізацій, обласних комітетів, здійснювався особистий прийом членів профспілок.

Мали місце також виїзні прийоми, проводилась активна робота з профактивом районів області. 5 грудня п.р. до Міжнародного дня прав людини в Арбузинському районі проведено День облпрофради. Загалом протягом 2014 року проведено 7 Днів облпрофради в районах та на підприємствах області.

За зверненнями членів профспілок головним спеціалістом з правової роботи облпрофради надавалася практична допомога у підготовці матеріалів для подання до суду, а також було взято участь у судових засіданнях за складеними позовами.

Зважаючи на те, що левова частка заборгованості із заробітної плати в області припадає на підприємства суднобудування, правозахисна робота найбільш активно здійснювалась обласною організацією профспілки

працівників суднобудування. Протягом 2014 року облорганізацією була надана практична допомога у складенні понад 100 позовних заяв та інших процесуальних документів за зверненнями у зв'язку із заборгованістю із заробітної плати працівників ПАТ “Миколаївський суднобудівний завод “Океан”, ПрАТ “Миколаївський машинобудівний завод” та ДП “Суднобудівний завод ім.61 комунара”. Крім того, інтереси 37 позивачів були представлені у судових засіданнях. На кінець року судами винесено рішення по 25% із зазначених заяв, усі рішення – на користь позивачів, у результаті чого працівники отримали в середньому по 20 тис.грн. (заборгована заробітна плата та середній заробіток за час затримки виплати заробітної плати).

З метою розширення правових знань профспілкового активу щодо можливостей судового захисту трудових прав 22 травня 2014 року облпрофрадою та відділенням НСПП в Миколаївській області було проведено двадцять шосте заняття громадського Університету правових знань на тему: "Реалізація трудових прав через механізми Європейського суду з прав людини: досвід Миколаївщини". Представники профспілок також взяли участь у семінарі, проведеному 24 вересня 2014 року відділенням НСПП для трудових арбітрів, на тему: “Особливості виконання рішень суду про стягнення коштів з державного підприємства або юридичної особи”.

У Міжнародний день прав людини - 10 грудня 2014 року, Миколаївською обласною радою профспілок проведено “День відкритих дверей”.

10 грудня 2014 року відбулося урочисте підписання Договору про співпрацю у сфері правової освіти населення з метою сприяння реалізації Національної програми правової освіти населення, затвердженої Указом Президента України від 18 жовтня 2001 року, Програми правової освіти населення у Миколаївській області на 2014-2020 роки, затвердженої рішенням Миколаївської обласної ради від 24 грудня 2013 року. Підписантами договору виступили 6 організацій, а саме: Регіональна торгово-промислова палата Миколаївської області, Головне управління юстиції у Миколаївській області, Департамент соціального захисту населення Миколаївської обласної державної адміністрації, відділення Національної служби посередництва і примирення в Миколаївській області, Миколаївський обласний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій, Миколаївська обласна рада професійних спілок.

Крім цього, облпрофрадою здійснюється правороз'яснювальна робота шляхом надання правових консультацій на сторінках інтернет-порталу облпрофради. Зокрема, на сайті облпрофради з початку року розміщено більше 30 матеріалів інформаційно-роз'яснювального та консультативного характеру, оновлено зразки процесуальних документів. Продовжує працювати телефонна “гаряча” лінія. Консультації систематично надаються в рамках роботи консультпункту облпрофради з питань пенсійного забезпечення та інших питань соціального захисту. Загалом протягом 2014 року надано майже 1500 індивідуальних консультацій.